

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0222U001815

Державний реєстраційний номер: 0119U001262

Відкрита

Дата реєстрації: 03-02-2022

1. Етапи виконання

Номер етапу: 3

Назва етапу: Узагальнювально-впроваджувальний. Апробація посібників; узагальнення зібраних даних; упровадження планової продукції в освітню практику та його моніторинг.

Початок етапу: 01-2021

Закінчення етапу: 12-2021

Вид звітного документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02141221

Підпорядкованість: Національна академія педагогічних наук України

Адреса: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, м. Київ, 01030, Україна

Телефон: 380442119700

Телефон: 380442262514

E-mail: nauk_org_undip@ukr.net

WWW: <http://www.undip.org.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02141221

Адреса: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, м. Київ, 01030, Україна

Підпорядкованість: Національна академія педагогічних наук України

Телефон: 380442119700

Телефон: 380442262514

E-mail: nauk_org_undip@ukr.net

WWW: <http://www.undip.org.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6551030

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 2684.293 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Науково-методичне забезпечення підготовки вчителя до реалізації компетентнісно орієнтованого навчання

Назва роботи (англ)

Scientific and methodological provision of teacher training for the implementation of competence-oriented education

Реферат (укр)

Визначено критерії професійної компетентності вчителів; психологічну основу педагогічної компетентності вчителів; психологічні засади компетентнісно орієнтованих підручників, умови реалізації компетентнісно орієнтованого навчання в середніх освітніх закладах з використанням інформаційних технологій; організаційно-педагогічні умови підготовки вчителів до компетентнісно орієнтованого навчання; психологічну основу педагогічної компетентності вчителів; мотиваційні фактори навчальної діяльності у компетентнісно орієнтованій освіті, методи психолого-педагогічного дослідження особистісних якостей учнів в умовах компетентнісно орієнтованого навчання; психолого-педагогічні фактори, професійно важливі якості та особистісні детермінанти що впливають на формування компетентностей конкурентоздатності особистості, що є основою підготовки вчителя до реалізації компетентнісно орієнтованого навчання. Проаналізовано: нормативні документи з організації підвищення кваліфікації учителів, зокрема професійний стандарт учителя, методичні рекомендації з розроблення освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів та магістрів за педагогічними спеціальностями, навчальні програми підвищення кваліфікації учителів тощо; рекомендації щодо формулювання переліку компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, професійні тощо) під час підвищення кваліфікації використано у комплекті програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти. Галузь знань: 01 Освіта Спеціальність 014 Середня освіта. Упроваджено систему науково-методичного забезпечення реалізації компетентнісно орієнтованого навчання, що базується на забезпеченні діагностики рівня навчальних досягнень у компетентнісно орієнтованому навчанні педагогічної діяльності у компетентнісній освіті; розроблених методичних рекомендаціях для підготовки вчителів до реалізації компетентнісного навчання; методичних рекомендаціях вчителям по використанню теорій і законів мотивації.

Реферат (англ)

The criteria of professional competence of teachers are determined; psychological basis of pedagogical competence of teachers; psychological principles of competency-oriented textbooks, conditions for the implementation of competency-based learning in secondary schools using information technology; organizational and pedagogical conditions of teacher training for competency-based learning; psychological basis of pedagogical competence of teachers; motivational factors of educational activity in competence-oriented education, methods of psychological and pedagogical research of personal qualities of students in the conditions of competence-oriented learning; psychological and pedagogical factors, professionally important qualities and personal determinants that influence the formation of competencies of individual competitiveness, which is the basis of teacher training for the implementation of competency-based learning. Analyzed: normative documents on the organization of teacher training, in particular the professional standard of teachers, guidelines for the development of educational and professional programs for bachelors and masters in pedagogical specialties, training programs for teachers, etc. ; Recommendations for formulating a list of competencies to be improved / acquired (general, professional, etc.) during in-service training were used in the set of in-service training programs for teachers of general secondary education institutions. Field of knowledge: 01 Education Specialty 014 Secondary education. A system of scientific and methodological support for the implementation of competency-based learning has been introduced, based on providing diagnostics of the level of educational achievements in competency-oriented teaching of pedagogical activities in competency education.

Індекс УДК: 377.4, 378:373.3/.5.091.12.011.3-051](072)

Коди тематичних рубрик НТІ: 14.37.27

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Навчальна програма «Реалізація компетентнісно орієнтованого навчання» (1,0 авт. арк.). Рукописи практичних посібників: «Компетентнісно орієнтоване навчання: сутність, форми і методи» (10,0 авт. арк.); «Методичні засади підготовки вчителя до реалізації компетентнісно орієнтованого навчання» (7,0 авт. арк.).

Назва продукції (англ): Curriculum "Implementation of competency-based learning" (1.0 author sheets) Manuscripts of practical manuals: "Competence-oriented learning: essence, forms and methods" (10.0 author sheets); "Methodological principles of teacher training for the implementation of competency-based learning" (7.0 author sheets).

Очікувані результати: рукопис навч. програми, рукописи 2 практичних посібників

Галузь застосування: освіта

Опис продукції (укр): Навчальна програма «Реалізація компетентнісно орієнтованого навчання». З метою підготувати вчителя до реалізації компетентнісно-орієнтованого навчання, необхідно визначити і сформулювати ключові компетентності в учнів, а насамперед, ними повинен оволодіти і сам учитель. Для цього необхідно оволодіти навичками використання інструментарію психологічної діагностики та корекційно-розвивальними методами, особливої уваги потребує вивчення питання «науково-методичного забезпечення формування компетентностей конкурентоздатності особистості». З метою вирішення вище зазначених суспільно значимих проблем у навчальній програмі запропоновано авторську інтегративну комплексну систему науково-методичного забезпечення формування компетентностей конкурентоздатної особистості в умовах інноваційної діяльності. Рукопис розділів практичного посібника «Компетентнісно орієнтоване навчання: сутність, форми і методи» присвячено висвітленню актуальних проблем реалізації компетентнісно орієнтованого навчання. Схарактеризовано компетентнісний підхід як парадигму сучасної української освіти, обґрунтовано наукові засади компетентнісно орієнтованого навчання – філософські, психолого-педагогічні. Проаналізовано форми і методи компетентнісно орієнтованого навчання в сучасній школі, визначено психологічні засади компетентнісно орієнтованих підручників. Особливе місце приділено проблемі підготовки педагога до реалізації компетентнісно орієнтованого навчання, зокрема з'ясуванню психолого-педагогічних чинників готовності вчителя до реалізації компетентнісно орієнтованого навчання в закладах загальної середньої освіти. Рукопис розділів практичного посібника «Методичні засади підготовки вчителя до реалізації компетентнісно орієнтованого навчання» містить методичні особливості підготовки вчителя до реалізації компетентнісно орієнтованого навчання. Визначено педагогічні і психологічні засади, форми, методи і засоби підготовки вчителя до формування ключових компетентностей учнів.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Підвищення продуктивності праці

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР, навч. програми, рукописи 2 практичних посібників

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2021-12.2023

Виробник продукції: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Споживачі продукції: вчителі закладів загальної середньої освіти, студенти педагогічних закладів вищої освіти, методисти, аспіранти, докторанти і викладачі

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу, Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Чудакова В. П. Реалізація компетентнісно орієнтованого навчання : навчальна програма [Електронне видання]. Київ : КОНВІ ПІНТ, 2021. 23 с. URL: <https://undip.org.ua/library/realizatsiia-kompetentnisno-orientovanoho-navchannia->

navchalna-prohrama/.

Левченко Ф.Г. Методичний супровід самоосвітньої підготовки педагога до формування ключових компетентностей учнів у закладах загальної середньої освіти. Педагогічний альманах: збірник наукових праць. редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2021. Вип. 49. С. 153-160 URL: <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/users/home?screen=EPrint%3A%3AView&eprintid=727631>

Піддячий М. І. Теоретичні засади формування здоров'язберігаючої компетентності старшокласників у освітньому процесі. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наукових праць / за ред. О. В. Тимошенка. Київ: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. Вип. 3 К(131) 21. С. 311-313. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/726635>

Чудакова В. П. Концептуальні засади «психолого-організаційної технології формування компетентностей конкурентоздатності особистості в умовах інноваційної діяльності організацій». Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. Київ : ІОД, 2021. № 1 (80). Ч. 2. С. 55-62. URL: [http://otr.iod.gov.ua/images/pdf/2021/1/IOD_1\(80\)2021-04-21-55-62.pdf](http://otr.iod.gov.ua/images/pdf/2021/1/IOD_1(80)2021-04-21-55-62.pdf) DOI [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2021-1\(80\)-55-62](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2021-1(80)-55-62)

Чудакова В. П. Загальний дизайн і зміст «Моделі ключових систем психологічно обумовлених факторів структури психологічної готовності до інноваційної діяльності», основи формування «інноваційності», вагомої компетентності конкурентоздатності особистості. (частина 5). Науковий-семинар практикум. Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. Київ : ІОД, 2021. № 4 (84). С. 57-62

Чудакова В. П. Особенности осуществления рефлексивно-инновационного тренинга «современные психологические технологии формирования компетентностей конкурентоспособной личности в условиях инновационной деятельности. Актуальные вопросы психологии, педагогики, философии XXI века : Междисциплинарный сборник научных статей / под ред. С. Д. Максименко, В. П. Чудаковой, М. Н. Усмановой, В. В. Турбан, М. М. Бафаев. Киев-Бухара: БГУ, 2021. Вып. №2. 565 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/728717>

Доротюк В.І. Мотивація навчальної діяльності в компетентнісно орієнтованій освіті. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Пріоритети розвитку педагогічних та психологічних наук у XXI столітті», від 19 березня 2021 року. Одеса : Південна фундація педагогіки, 2021. С.114-115. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725620>

Доротюк В.І. Підготовка вчителів до реалізації компетентнісного навчання. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної онлайн конференції «Priority directions of science and technology development» (16 травня 2021 року). Київ : Научно-издательский центр «Sci-conf.com.ua», 2021. С.536-538 URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725622>.

Доротюк В.І. Мотивація навчальної діяльності в умовах компетентнісно орієнтованого навчання. Зміст і технології шкільної освіти: матеріали звітної науково-практичної конференції Інституту педагогіки НАПН України. К.: Педагогічна думка, 2021.

Доротюк В.І. Сутність проблем компетентнісно орієнтованого навчання в теорії та шкільній практиці. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «European scientific discussions» (23 травня 2021 р., Рим). Рим : Potere della ragione Editore, 2021. С. 195-197. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725657/>

Доротюк О.Г. Критерії професійної компетентності учителя. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Пріоритети розвитку педагогічних та психологічних наук у XXI столітті», 19 березня 2021 року. Одеса : Південна фундація педагогіки. 2021. С. 116 URL:<http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725621>.

Kovalenko O. Teacher advanced education for implementation the competency-based approach: the curriculum competence. Навчання української мови та мов національних меншин учнів закладів загальної середньої освіти в контексті компетентнісного підходу : збірник тез Всеукраїнської наукової конференції. Київ : Педагогічна думка, 2021. С. 44-45.

Коваленко О.М. Шляхи вдосконалення системи підготовки вчителів до реалізації засад компетентнісно орієнтованого навчання. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку : матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції. Київ; Дублін : ФОП КАНДИБА Т.П., 2021. С. 102-105.

Левченко Ф.Г. Самоосвітня діяльність вчителя в умовах компетентнісно орієнтованої освіти. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Priority directions of science and technology development» (січень 24-26, 2021). Київ,

Піддячий М. І. Підготовка педагогічного працівника до реалізації компетентнісно орієнтованого навчання. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том X: Ефекти участі в розвитку науки та освіти на відстані / Ред.: Я.Гжесяк, І.Зимомря, В.Ільницький. Конін, Ужгород, Херсон : Посвіт, 2021. С. 169-172. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/726621>

Піддячий М.І. Компетентнісний підхід в освіті: філософсько-педагогічні засади. Історія та філософія освіти в незалежній Україні: контрверзи сучасного наукового пізнання (8 червня 2021 р., м. Київ). Київ: Педагогічна думка, 2021. С. 149-151. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/726634>

Тишковець М.Д. Професійні вимоги до вчителя у контексті компетентнісно орієнтованого навчання учнів. Збірник тез III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Компетентнісно орієнтоване навчання: виклики та перспективи», Київ, 29 березня 2021 р. (наукове електронне видання). Київ : Педагогічна думка, 2021. С. 221-224.

Тишковець М.Д. Формування наскрізних навичок для майбутнього. Збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції «Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи», Запоріжжя, 13-15 травня 2021 р. (наукове електронне видання). Запоріжжя, 2021 URL: <https://drive.google.com/file/d/1xwqrWNEw19h7R38df2O23DHy9yMVbpmW/view>

Харченко О.В. Особливості мотивації майбутніх вчителів природничих дисциплін до професійної діяльності. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи». Запоріжжя, 2021. <https://ele.zp.ua/conference2021/>

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 87

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Бондар Ірина Юріївна

Доротюк Валентина Іванівна (к. психол. н., с.н.с.)

Доротюк Ольга Геннадіївна (к. е. н.)

Коваленко Олена Михайлівна (к. пед. н., доц.)

Левченко Фессалоніка Григорівна (к. пед. н., доц.)

Піддячий Микола Іванович (д. пед. н., професор)

Рогоза Валентин Володимирович (к. пед. н.)

Тишковець Марія Дмитрівна

Харченко Олена Вікторівна (к. пед. н.)

Чудакова Віра Петрівна (к. психол. н.)

Керівник організації:

Топузов Олег Михайлович (д. пед. н., професор)

Керівники роботи:

Доротюк Валентина Іванівна (к. психол. н., с.н.с.)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.